

Tingsryds kommun
kommunen@tingsryd.se

2023-02-21

1 (7)

Dnr-2020:5416

Rektor: Fredrik Persoon
Fredrik.persson@tingsryd.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk – under-
visning för kommunikativ förmåga
vid Dackeskolan i Tingsryds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Dackeskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 20 juni 2022, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Dackeskolan senast den 6 januari 2023mska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Tingsryds kommun har inkommit med en sådan redovisning.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn bör leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningidéer kring hur målspråksanvändningen kan öka i klassrummet, för både lärare och elever.
- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att kontinuerligt efterfråga elevernas synpunkter i planeringen och genomförande av undervisningen med fokus på autentiskt material och intrakulturell kompetens.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn behöver stärka den kollegiala samverkan för språklärarna samt sin egen uppföljning av ämnet moderna språk.
- Rektorn behöver analysera skälen till avhoppet från ämnet moderna språk.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn bör leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningidéer kring hur målspråksanvändningen kan öka i klassrummet, för både lärare och elever.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning till Skolinspektionen att rektorn har avsatt tid för att lärarna ska arbeta med Skolverkets satsning Språksprånget. Vidare har rektorn och specialpedagog inlett kontinuerliga avstämningar med lärarna om undervisningen och hur denna ska utvecklas. Då diskuterar man också vad lärarna upplever att eleverna efterfrågar i undervisningen.

Åtgärderna har medfört att det finns en högre medvetenhet och kunskap om hur eleverna kan uppmuntras att använda målspråket. Vidare ses elevernas intresse i högre utsträckning som en tillgång i planerande av undervisningen. Språklärarnas undervisning har synliggjorts och de har möjlighet att utvecklas genom kollegiala samverkan. Denna samverkan leds av rektor och specialpedagog,

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att kontinuerligt efterfråga elevernas synpunkter i planeringen och genomförande av undervisningen med fokus på autentiskt material och interkulturell kompetens.

Rektorn har tillsammans med språklärarna skapat en utvärderingsblankett för undervisningen i moderna språk. När eleverna gett synpunkter använder lärarna sig av dessa när de planerar den fortsatta undervisningen.

Som en följd av Skolinspektionens beslut har undervisande lärare också ökat användningen av autentiskt material i undervisningen i moderna språk. Vidare har lärarna i högre utsträckning arbetat med att medvetandegöra eleverna om förhållande och traditioner i målspråksområdena.

- Rektorn behöver stärka den kollegiala samverkan för språklärarna samt sin egen uppföljning av ämnet moderna språk.

Rektorn har avsatt tid för kollegial samverkan och stämmer kontinuerligt av tillsammans med specialpedagog om hur undervisningen genomförs och utvecklas. Rektorn har gjort lektionsbesök i undervisningen och därigenom skaffat sig kunskap om vad som behöver utvecklas då det gäller undervisningen i moderna språk.

- Rektorn behöver analysera skälen till avhoppen från ämnet moderna språk.

Skolan har skaffat en ny rutin vid avhopp från studierna i ämnet moderna språk. Det innebär att rektor eller specialpedagog har samtal med elever, vårdnadshavare och lärare om de bakomliggande orsakerna till avhoppen. Vid läsårets slut analyseras de avhopp som förekommit under läsåret för att identifiera eventuella utvecklingsområden.

Genom denna rutin har skolan skaffat sig kunskap om orsakerna till avhopp och därmed också kunnat identifiera utvecklingsområden avseende undervisningens genomförande.

På Skolinspektionens vägnar

 Anna Wide

Anna Wide
Beslutsfattare
Signerat av: Anna Wide

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).